

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvemati nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petiti & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petiti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 3. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Francija rešuje Nemčijo Francoska inicijativa za veliko mednarodno posojilo Nemčiji

Prvi rezultat diplomatskih pogajanj v Parizu — Francija predlaga 12.5 milijarde frankov posojila Nemčiji — Brüning in Curtius odpotujeta danes v Pariz

Pariz, 17. julija. V razvoju nemške krize je tako rekoč čez noč nastal popoln preokret, ki vzbuja upanje, da bo kriza rešena v najkrajšem času, tako v korist nemškega gospodarstva, kakor v korist evropskega sodelovanja in solidarnosti. Težišče krize sedaj ni več v Berlinu, marveč v Parizu. Francija se je zopet postavila na čelo velikopotezne akcije, ki naj prinese Nemčiji tako nujno potrebno pomoč in jo reši pred popolnim gospodarskim polomom.

Francoska vlada je izdelala velikopotezni načrt, ki predvideva za Nemčijo posojilo v višini 12.5 milijarde frankov. Ta načrt tvori sedaj predmet diplomatskih posvetovanj v Parizu. Amerika in Anglija sta v načelu že pristali na francoski predlog, zaradi česar se je francoska vlada včeraj popoldne odločila, da povabi nemške državnike na sestanek v Pariz, kjer bodo skušali potom direktnih pogajanj doseči sporazum.

Nemška vlada, ki je že začela obupavati nad svojimi zasilnimi ukrepi, se je te rešilne večice takoj oprijela in že danes odpotujeta zvezni kancelar dr. Brüning in zunanji minister v Pariz, kjer se bodo jutri pričeli odločilni razgovori. Toda v pariških krogih znova poudarjajo, da je odvisno od dobre volje Nemčije, da se ta dobronamerna akcija uresniči. Če bo Nemčija še nadalje vztrajala trdnovratno na svojem dosedanem odklonilnem stališču, bo seveda ves trud zaman. Francija je znova dokumentirala svojo miroljubnost in voljo, pomagati Nemčiji, ki bo morala, ako bo tudi to pomoč odklonila potem tudi sama nositi vse posledice.

V nemških krogih je izzval francoski predlog vidno olajšanje in vzbudil novo nado, da kriza, ki jo je izzvala nesmiselna politika nemške vlade, ne bo dovedla Nemčije na rob propada. Vestni o izgledih na skorajšnjo inozemsko podporo so kakor balzam uplivala na nemško javnost, ki se je preko noči pomirila, a tudi v vladnih krogih so sedaj razpoloženi mnogo bolj optimistično. Govori se celo, da namerava Brüning pred svojim odhodom v Pariz omiliti nekatero zasilne uredbe, kar tolmačijo za znak, da računa z uspehom v Parizu.

Pariz, 17. julija. Pogajanja, ki se vrše zadnje tri dni med francoskimi, angleškimi in ameriški diplomati, kažejo že prve uspehe. Ko so prišli v toku razgovorov, ki so se vršili med Briandom, Lavalom in Flandinom na francoski, Hendersonom na angleški ter Stimsonom in Kelloggom na ameriški strani, do soglasne ugotovitve, da Nemčija iz lastne moči ne bo mogla prebroditi težke finančne krize, v katero je zašla po krivdi svoje revizionistično-imperialistično usmerjene politike, se je francoska vlada odločila, da prevzame inicijativo z velikopotezno podporno akcijo v korist Nemčije. V ameriških in angleških krogih je bila ta inicijativa Francije sprejeta zelo simpatično. Uposređevajoč pri tem popolnoma pravilnost francoskega stališča, da mora Nemčija dati primerne garancije, so se v Parizu zbrani državni zedinili na to, da povabijo nemške državnike v Pariz na skupen razgovor. Ko je nemška vlada ta poziv sprejela, sta Henderson in Macdonald odpovedala svoj za danes

nameravani poset v Berlinu ter se bosta sestala z nemškimi državniki v Parizu.

Ne glede na ta važni sestanek vztraja angleška vlada na skhicanju konference zunanjih ministrov v Londonu, ki naj se sestane v ponedeljek. Na francoski strani pa poudarjajo, da se bo Francija udeležila te konference samo tedaj, če bo pred tem prišlo z Nemci do načelnega sporazuma, tako da bi se mogla smatrati londonska konferenca za nadaljevanje pariških pogajanj.

Ob takem položaju se je včeraj popoldne sestala k seji francoska vlada, ki je po dolgotrajnih razpravah sestavila konkretne predloge glede podpore Nemčiji in določila tudi pogoje, pod katerimi je Francija voljna podpreti Nemčijo. Podrobnosti tega predloga, ki bo objavljen še le potem, ko bo izročil nemškimi državnikom, še niso znane, toda iz poučenih krogov se doznajajo naslednja glavna načela francoske inicijative:

12.5 milijard frankov

Po načrtu, ki sta ga sestavila Laval in Fladin, bo francoska vlada naprosila ameriške Zedinjene države, da sodelujejo v akciji za veliko mednarodno posojilo Nemčiji v predvideni višini 12.5 milijard frankov. Poleg Amerike bi sodelovale pri tem posojilu Francija, Anglija, Holandska, Belgija, Italija in Švica in sicer tako, da bi eno tretjino prispevala Francija, eno tretjino Amerika, ostalo tretjino pa ostale imenovane države. Posojilo se Nemčiji ne bi izplačalo naenkrat, marveč bi nemška Državna banka dobila za prvo silo eno tretjino, to je 4 milijarde frankov. S tem bi se nemški Državni banki omogočilo kritje povečanega obtoka bankovcev, ki bo neobhodno potrebno, ker se je inozemski kapital skoro popolnoma umaknil iz Nemčije.

Finančni in politični pogoji

Za posojilo naj garantira Nemčija s svojimi carinskimi dohodki, vrniti pa ga mora v roku desetih let. Poseben garancijski odbor, sestavljen iz zastopnikov oni državi, ki bodo udeležene pri posojilu, naj čuva nad striktno izvedbo stavljenih pogojev, zlasti pa nad tem, da se bodo carinski dohodki v prvi vrsti uporabili za amortizacijo tega posojila.

Kar se tiče ostalih pogojev, ki jih stavi Francija, se poudarja zlasti naslednji:

Nemčija se mora obvezati, da bo po poteku Hooverovega moratorija točno nadaljevala reparacijska plačila v smislu določb Youngovega načrta. V to svrhu naj služijo, v kolikor druga v ta namen predvidena sredstva ne bi zadostovala, tudi carinski dohodki, v kolikor ne bi bili angažirani za amortizacijo uvodoma omenjenega posojila.

V političnem pogledu zahteva Francija prostovoljni pristanek Nemčije na to, da ne poviša izdatkov za vojaške namene ter da se odpove gradnji novih križark in carinski uniji z Avstrijo. Naposled zahteva Francija, da se Nemčija obveže na nekakšno politično premirje za dobo trajanja tega posojila, to je za dobo prihodnjih desetih let. V tej dobi mora Nemčija opustiti vsako revizionistično akcijo in spoštovati status quo. Francija s svoje strani prevzame enake garancije.

Na tej osnovi se bodo vršila pogajanja v Parizu. Francoski tisk pa poudarja, da bi bilo napačno, udajati se iluzijam, marveč je treba računati s tem, da bodo pogajanja na nemški strani naletela na hude ovire in težkoče. Toda Francija pod nobenim pogojem ne more opustiti svojih zahtev, ki nudi edino garancijo, da pride v Evropi v bližnji bodočnosti do pomirenja. Pri tem ima Francija v vidu tudi svetovno razorožitveno konferenco, za katero bi se s sprejetjem francoskih pogojev ustvaril pripraven teren in zasigural večji uspeh.

Francoski predlog je danes predmet diplomatskih razprav med Francijo, Anglijo in Ameriko ter bo na današnjem popoldanskem sestanku Hendersona, Stimsona, Kelloga in francoskih državnikov končno javno redigiran.

Odmev v nemškem tisku

Berlin, 17. julija. Odhod zveznega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa v Pariz, je glavni predmet razprav in komentarjev v nemškem tisku. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da ni od Pariza ničesar pričakovati. »Deutsche Tages Zeitung« izraža mnenje, da pripravila Francija izrazi udarec proti nemškemu revizionističnemu pokretu. »Berliner Lokalanzeiger« misli, da francoske želje niso podane v obliki zahtev in da se bo zaradi tega dalo o njih razpravljati. »Germania« priznava, da se začel najoziromski pogajanja pod zelo slabimi izgledi za Nemčijo. »Berliner Tageblatt« opozarja na to, da ni računati z naglo rešitvijo političnih težkoč ter da bo treba mnogo dobre volje vseh udeležencev pariških pogajanj. »Börzen-curier« označuje pariška pogajanja za preokret, ki je ogromne važnosti za Nemčijo. Ničče pa bolj ne pozdravlja pariške inicijative kakor Nemčija, ki si ne želi v sedanjem trenutku ničesar drugega kakor izhoda iz sedanjega nevdržnega položaja.

Pogajanja se bodo vršila nepretrgoma

Pariz, 17. julija. AA. Poluradno poročajo, da bosta prispela nemški kancelar Brüning in zunanji minister dr. Curtius v soboto v Pariz. Ker je zadeva zelo nujna, bodo nemški, francoski, angleški in ameriški ministri razpravljali o gospodarski krizi v Nemčiji nepretrgoma. Da pride čimprej do načelnega sporazuma. Nato se bodo nadaljevale konference v Londonu.

Se ni prepozno

London, 17. julija. AA. Odlični ekonomist in ravnatelj »Angelske banke« sir Basil Blackett je govoril snoti po radiju o položaju v Nemčiji. Dejal je, da ni prepozno, da se reši situacija. Končno je poudaril, da bo le takojšnja akcija vseh osrednjih bank in vlad obnovila zaupanje, ki je pogoj za mirni razvoj dvajsetega stoletja.

Sodba čeških Nemcev

Praga, 17. julija. AA. Organ nemške socialne demokracije prinaša članek, ki razpravlja o položaju v Nemčiji, nastalem zaradi finančne krize. Članek pravi, da Francija kot zmagovalna država ponavlja pogoje Berlina in Dunaju. Berlinu in Dunaju ni bilo treba začeti akcije za sklenitev carinske unije, saj so morali vedeti, da v nekaj mesecih ne bodo več mogli izpolniti svojih obvez, in da so njihove razmere take, da ne morejo ničesar storiti brez zunanje podpore. Brüning in Curtius sta vedela, v kakšnem položaju je Nemčija, vedela sta, da bosta morala pročiti za moratorij. Navzlic temu sta šla v boj, ki ga morata izgubiti, ker sta preslaba. Nemčija je vodila vojaško politiko v nasprotju z mednarodnimi pogodbami, gradila je vojne ladje in tako dala tehten in upravičen povod francoskim zahtevam. Zda pa ji nič drugega ne ostane, kakor da prosi inozemstvo za pomoč.

Na potu v domovino Tudi na povratku so naši Sokoli predmet velike pozornosti — Komentarji francoskega tiska

Pariz, 17. julija. AA. Iz Arrasa poročajo, da je tjakaj prispela delegacija jugoslovenskih Sokolov. Občinstvo in zastopniki oblasti so ji pridrili svečan prejem. Na postaji je jugoslovenske Sokole pozdravil mestni načelnik. Jugoslovenski Sokoli so kasneje predvedli razne proste vežbe. Po končani prireditvi so se napotili k spomeniku češkoslovaških dobrovoljcev. Nato so obiskali vojaško pokopališče in tu položili venec.

Pariz, 17. julija. AA. Havas poroča: Vsi listi pridobujejo poročila o jugoslovenskih Sokolih v Franciji, ki so se udeležili na tako manifestacijski način prireditve

francoskih telovadcev. Listi poročajo obširno o organizaciji jugoslovenskega Sokola, ki je pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Jugoslovenski Sokol je igral v preteklosti veliko vlogo. Nj. Vel. kralj Aleksander je združil vsesokolske organizacije Jugoslavije v čvrsto enoto. Po poročilu teh listov je podstarosta Sokola g. Paunković izročil predsedstvu francoskih telovadcev ktp jugoslovenskega Sokola, ki je bil izdelan po liku jugoslovenskega Sokola z zastavo, kakor ga je daroval kralj Aleksander jugoslovenskemu Sokolu.

Mussolini brani papeža Zaradi napadov na papeža je bilo več listov zaplenjenih, pisci pa aretirani in bodo kaznovani zaradi žalitve suverena

Rim, 17. julija. AA. »Osservatore vaticano« je objavil članek, kjer ostro napada italijanske oblasti, ker so dovolile objave napadov na papeža. Včeraj so italijanske oblasti zaplenile vse izvoze listov, ki so napadali papeža in

aretirale 4 pisce. Po konkordatu bodo aretirani kaznovani, kakor če bi razžalili italijanskega kralja. Poročajo, da pisci protipapeških člankov niso fašisti. Akcija italijanske vlade je napravila na vatikansko kroge dober vtis.

Velika stavbna nesreča v Budimpešti Zaradi viharja se je porušil stavbni oder, z njim vred pa tudi stavba. Dosedaj 3 mrtvi, 10 hudo ranjenih, 32 jih še pogrešajo

Budimpešta, 17. julija. Včeraj popoldne tik pred zaključkom dela se je pripetila pri neki novogradnji v tvorniški četrti huda stavbna nesreča. Pri trinadstropni stavbi se je porušil zaradi silnega viharja, ki je divjal, oder. Na odru je bilo v tem času vse polno delavcev in delavk, ki so se z odrom vred zrušili v globino. Stavba pa je bila zgrajena tako slabo, da se je zrušila tudi cela fasadna fronta. Pri raz-

kopavanju razvalin, ki je trajalo vso noč, so našli dosedaj tri mrtve in deset hudo ranjenih, od katerih štirje v bolnici umirajo. 32 delavcev in delavk še pogrešajo in so naporže našli smrt pod razvalinami. Žid se je porušil zaradi tega, ker je bil zelo slabo zgrajen. Betonska mešanica ni odgovarjala predpisom. Stavbenika so aretirali.

Madžari vse zanikajo

Budimpešta, 17. julija. AA. Madžarska telegrafna agencija poroča: V zvezi z vestmi o vprašanju madžarske dinastije izjavljajo uradni madžarski krogi, da so te vesti netočne in brez osnove. V tem vprašanju niso nastopile nobene izpremembe.

Skrajšanje delovnega časa v državnih uradih

Beograd, 17. julija. Zaradi vladajoče vročine je ministrski predsednik odredil, da se v državnih uradih skrajša delovni čas za eno uro, tako da bodo državni uradniki delali dopoldne samo do pol 12. namesto do pol 1., kakor je bilo predpisano dosedaj.

Novi nemiri v Indiji

Bombaj, 17. julija. AA. Silna agitacija proti povišanju premoženjske davka je povzročila včeraj v mestu Pudukota v južni Indiji velike nemire. Demonstranti so napadli javne urade, policijske stražnice in zasedli jethainico. Izpustili so vse jethainike. Končno so obkolili postopje predsednika deželne uprave in ga skušali umoriti. Množica je bila več časa popolna gospodarska mesta. Demonstranti so zažgali več hiš. Nemiri so trajali do večera. Končno je prispelo v mesto vojaštvo in je po daljšem boju pregnalo upornike. Pri tem so bile ubite tri osebe.

Uporaba domače konoplje namesto jute

Beograd, 17. julija. AA. V industrijskem oddelku ministrstva za trgovino in industrijo je bila danes dopoldne in popoldne konferenca o uporabi domače konoplje namesto jute, manile in podobnega blaga, ki ga uvažamo iz inozemstva. Na konferenci so bila zastopana razna ministrstva itd. Po končanem posvetovanju je bila sprejeta resolucija, ki priporoča uporabo domače konoplje.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2275.55—2280.89, Curih 1086.65—1089.95, Dunaj 792.87 do 795.27, London 278.94—274.76, Newyork 5636.74—5653.74, Pariz 221.19—221.85, Praga 167.24—167.74, Trst 294.71—295.61, Stockholm 1508.99—1513.50.
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.005, Pariz 20.22, London 24.97, Newyork 515, Bruselj 71.75, Milan 26.92, Madrid 48.50, Amsterdam 207.50, Dunaj 72.30, Sofija 3.73, Praga 15.25, Varšava 57.65, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.06.

Poleti je treba lase bolj negovati!
Prah in vročina škodujeta lasem. Če jih redno umivate z Elida Shampooom — Vam ostanejo lepi in zdravi!

ELIDA SHAMPOO

